

**SÁMI GIRJEČÁLLIID SEARVI
SAMI WRITERS' ASSOCIATION**

Innspill fra Sámi Girječálliid Searvi (SGS) til Kunstnermeldingen

SGS velger å svare på spørsmål for det samiske kunstfeltet. Det gjelder spørsmål som for det første gjelder forfattere som skriver på samisk, men også spørsmål som er felles for alle samiske kunstnere.

1. Hvilke spørsmål er viktige, relevante eller mest presserende for samiske kunstnere å løfte til et nasjonalt nivå?

Samisk språk

SGS er bekymret for samisk språk. Derfor viser vi til NOU 2016:19 *Hjertespråket* med forslag til lovverk, tiltak og ordninger. Dette var et viktig løft fra myndighetene side for samisk språk for barn og unge. Egentlig hadde vi trengt slike forslag, lovverk, tiltak og ordninger for samisk på flere områder i det samiske samfunnet. Selv om det heter at samisk språk er likeverdig med norsk språk, er det dessverre lenge til dette blir virkelighet.

SGS ønsker tiltak som synliggjør samisk språk slik departementet har foreslått i *Hjertespråket*. Dette er viktig for et språk som er i en sårbar situasjon. Viktige offentlige informasjon, dokumenter og søknadsskjemaer må finnes på samisk. Dette gjelder offentlige søknadsinstanser for kunstnere som Norsk kulturråd, Kulturtanken, DKS og andre.

Videre ønsker SGS tiltak som fører til at det blir normalt å snakke samisk på alle arenaer. Det bør bevilges midler til tolking på kunstfeltet. I dag må kunstnerorganisasjonene bruke midler fra driftsstøtten til tolking. Dette går ut over organisasjonsarbeidet og mulighetene for å nå ut.

2. Hvilke utfordringer og muligheter ligger i den videre utviklingen av den samiske kunsten og de samiske kunstmiljøene ?

Samiske kunstners forhandlinger med Sametinget

Dårlig økonomi skaper utfordringer for samiske kunstnere. Dette fører til at mulighetene til å utvikle seg som kunstnere. På møtet 19.09.2022 i Karasjok fikk vi vite at kunstnere ikke kan ta kontakt med departementet direkte. Alle krav skal skje gjennom Sametinget. Kunstnerne er

usikre på om Sametinget, på økonomimøtene med departementet, legger frem samiske kunstneres økonomiske behov og krav for departementet. Kunstnerne har ofte tilbudt å reise med Sametinget på disse møtene. Men det avvises. Det er en frustrert situasjon samiske kunstnere er i.

SGS var med i forhandlingsutvalget fra 2019-2022. I 2022 krevde forhandlingsutvalget en økning på kr 1 505 000 til 1,5 stillinger til administrasjonen. Administrasjonen i dag består av dagligleder i 100% stilling, en saksbehandlerstilling i 100 % for administrasjon og stipend- og støtteordninger og en organisasjonssekretær i 50% stilling. Organisasjonssekretæren skal serve 6 kunstnerorganisasjoner. Sametinget var uenig i dette kravet. Resultatet av forhandlingene ble 0 kr. Det ble brudd.

Vanligvis er den årlige økningen på mellom kr 100 000 og 200 000 på forhandlingene. Sametinget krever at midlene skal brukes til stipend. I dag deles det ut kr 4 384 250 i stipend. Av disse er det mellom 7 og 8 arbeidsstipend som deles ut. Egentlig burde det vært minst et stipend til hver kunstnergren dvs 6 arbeidsstipend for voksne kunstnere og 6 arbeidsstipend for unge kunstnere. Med så minimale økninger pr år vil det ta lang tid.

SDR og kunstnerorganisasjonene bruker lang tid på å forberede seg til forhandlingene. Mange ganger lurer man på vitsen med dette. Det er egentlig ikke reelle forhandlinger.

Bibliotek- og kopivederlaget

I 1989 fikk samiske kunstnere 1% av det norske bibliotekvederlaget og 1% av kopivederlaget. Dette førte til at samiske kunstnere kunne dele ut flere stipend. SGS forhandlet dette sammen med Samisk Kunstnerforbund / Sámi Dáiddačehppiid Searvi (SDS). Disse to organisasjonene dannet Sámi Dáiddáriid ja Girječálliid buhtadusfoanda (SDGB) / Samiske kunstneres og Forfatters vderlagsfond (SKFV).

Antallet samiske kunstnere har økt betydelig siden 1989. SGS mener at det er på tide å øke prosentene. Med større prosentandel ville det bli mulig å danne flere stipend for samiske kunstnere.

For SGS

Inga Ravna Eira

leder